

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Negyedévre	60 K
Egy órára	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obllityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉN.

Veliki Beeskerek, 1920.

XLIX. évfolyam 134. szám.

Szombat, június 19.

Az iskolákban

Évek óta nincs rendszeres tanítás. A háború, mint minden egyéb téren, itt is olyan pusztítást vitt végbe, hogy bizony hat esztendeje alig tanulnak már az iskolákban. Az egyetemi ifjak és a nagyobb diákok egy része katonai szolgálatot teljesített és ez akadályozta őket a tanulásban, a többi rész, akik itthon maradtak és a kis gyerekek is sokféle módon akadályozva voltak abban, hogy komolyan tanulhassanak. Nem volt tanítás hónapokon át az iskolákban fűtési bajok miatt, azután meg a tanítószemélyzet sem volt elégséges, amikor meg vége lett a háborúnak, jöttek az újabb komplikációk: a forradalmi izgalom, különféle megszállások folytán itt is, ott is különféle kényszerrendszabályokhoz nyultak, amelyek mind-mind a rendszeres tanítás kárára voltak. Most vége van a háborúnak, aláírták a békét, vége van ma-holnap az iskolaévnak és a nyári vakáció után megkezdődik az új iskolaesztendő: már most kell gondoskodni róla, hogy a tanítás a különféle tanintézetekben, kezdve az elemi iskolától fel az egyetemig, legalább a jövőben akadálytalanul és rendszeresen történjék.

Mert mit tehet az ártatlan gyermek, mit tehet a tanulni vágyó ifjú arról, hogy a világháború és a nyomát követő felfordulás nem adta meg a módját annak, hogy tanuljon, hogy komoly tanulmányainak éljen. Az elmúlt esztendő átélései ugyanis elrabolták tőle azt a gyönyörűséget, amit annakelőtte sokan éreztünk, amikor a pislákoló gyertya fénye mellett éjszakákat átvirrasztva olvastunk könyvet könyv után, amíg körülöttünk az egész ház aludt.

Azután meg arra kell gondolnunk, mi lesz a jövő nemzedékkel, amelyet ezeknek az ifjaknak kell majd vezetni, irányítani. Milyen orvosok, ügyvédek, mérnökök lesznek ezek, hogy fogják gyógyítani a betegeket, elintézni a vitás jogkérdéseket, megépíteni a hidakat és vasutakat. Milyen felfogása lesz a mai ifjunak a kereskedői, az ipari tisztességről és kötelességtudásról, ha ezeket a parancsokat idejekorán nem oltják be fiatal lelkületébe az iskolában.

Urak, urak, politikus urak, akik az ország sorsát intézik, ez a kérdés van olyan fontos, mint akármelyik rettenetesen fontosnak látszó politikai probléma, ezt a kérdést nagyon sok megértéssel, józan ággal és szeretettel kell elintézni, mert a nemzet jövő boldogulása függ ennek a helyes elintézésétől.

AZ OLASZ ALBÁN FRONTRÓL

Athén. Albániában a helyzet válságos lett. Az albán csapatok elfogták az operáló olasz csapatok tábornokát. Elfoglalták Santi Quarentát. Valona elé olasz hadihajók érkeztek meg, amelyek megkezdették a város bombázását.

Trieszt. Az albán csapatok elérték Valona legelső sáncvonalát. Az olasz csapatok rendetlenül hátrálnak. Az olasz lapok azt állítják, hogy az albán felkelést Essad pasa a jugoszláviai kormány támogatásával készítette elő. Valona helyzete igen súlyos. Ma Triesztből ezer ardita érkezett Valonába a helyőrség megerősítésére.

Róma. Az olasz csapatok a megszállva tartott montenegrói területet is kiűrik. Antivarit és Dulcit az olasz csapatok már elhagyták. Egyes jelentések szerint Skutariból a helyőrség készül kivonulni.

AZ OROSZ FRONTRÓL.

Stockholm. A lengyelek offenzívája következtében a bolsevik csapatok helyzete Lengyelország területén válságos. A bolsevista sajtó a jövő fölötti aggodalmait közli. Nagy az elkeseredés. Ami még csak fokozódik azáltal, hogy az ország közlekedése a képzelhető legrosszabb. 16.000 mozdonyból 9000 hasznavehetetlen.

Tokio. A Nikolajewbe küldött japán csapatok megérkeztek rendeltetési helyükre. A bolsevisták rombolása és pusztítása minden képzeltet felülmul. A vörös csapatok a várost elhagyása után fölgyújtották. 130 japán a tűz martaléka lett.

Páris. A bolsevista csapatok megszállták Rest város postaépületét. A perzsiai angol csapatok helyzete ezzel válságos lett. Az angol hadügyminisztérium Perzsia helyzetét reménytelennek látja.

MEGALAKULT AZ ÚJ OLASZ KORMÁNY.

Róma. Az olasz kormány Giolitti miniszterelnök alatt megalakult. Külügy gróf Sforza; garmtaügy: Luigi Rosi; pénzügy: Tedesso; közoktatás: Meda; földművelés: Nivelli; iparügy: Alessio; igazságügy: Fora; hadügy: Bonini; tengerészetügy: Necci; kereskedelmi: Beamo.

TÖRÖKORSZÁG BÉKEFELTÉTELEIT ENYHITIK.

Páris. A „Times“ jelenti, hogy a török békefeltételek beavatott helyről vett információk szerint változtatni fognak. A változtatás Törökország javára történik.

FENYEGETŐ VILÁGBOJKOTT MAGYARORSZÁG ELLEN.

Wien. A „Neue Freie Presse“ írja: A szállítómunkások szövetsége Southamptonban sürgős kiáltvánnyal fordult az internacionális szövetségekhez, hogy Magyarországot június 20-tól kezdve bojkott alá helyezték. A southamptoni tárgyalásokon azt állították, hogy Magyarországon bírói ítélet nélkül ezeket végezték ki. Rettenő eseményeket, olyan tulzásokot mondtak el, melyeket a magyar állapotok legélesebb bírálói sem hisznek el. Rémmeséket mondtak el arról, hogy embereket elevenen megskalpoltak, karjukat, lábukat eltörték. Hogy az atyát gyermekei előtt hányták kardélre. Ezeket a tulzásokot a magyar vezetők türelme, eredményezte, amely megengedte, hogy felelőtlen egyének hosszú időn át garázdálkodjanak. Világbojkott egy állam ellen — olyasvalami, amire még nem volt példa. Valami, amit a cári borzalmak idején sem alkalmaztak. És akkor sem, amikor a bolsevizmus Magyarországon olyan példátlan rombolást vitt véghez és sokkalta erősebb zsarnokságot fejtett ki, mint amilyen a fehér terror legszélsőségesebb tette is máma. Milliós és milliós ember kizárása a világ forgalmából elsősorban is az ártatlancokat érné. A szegényeket, akiknek táplálék kell. A munkásokat, akik csak akkor élhetnek meg, ha nyersanyag van. A világbojkott egyetlen egy társadalmi osztálynak adná azt a jogot, hogy egy nép fölött halálos ítéletet mondjon és hogy önrendelkezési jogától megrabolja azt. Azt jelentené, hogy egyesek hibájáért egy egész nemzetet a humanizmus nevében halálra ítélnének. A világbojkottot bizonyára nem lehet komolyan venni. De az esemény mindenesetre komoly figyelmeztetésül szolgálhat az irányadó magyar köröknek, hogy a konszolidáció útjára kell lépniök és minden olyan mozgalmat letörniök, mely államukat a külföld előtt jó hírétől és megbízhatóságától megfosztja.

VÁLTOZÁSOK A MAGYAR KORMÁNYBAN.

Pécs. A magyar kormányban újabb lemondások várhatók. Így Rubinek földművelési miniszternek a földbirtokreformjavaslat miatt kell lemondania. Dömötör belügyminiszternek a tisztviselőválasztások miatt. Teleki külügyminiszter pedig a legutóbbi időben személye iránt intézett támadások miatt mond le.

Budapest. Dr. Benard népjóléti miniszter hír szerint kiválik a kormányból és helyét dr. Garami Ernő foglalja el.

STAGNÁLNAK AZ ANGOL-OROSZ TÁRGYALÁSOK.

London. A Lloyd George által kívánt hivatalos felhatalmazás Krassin részére Szovjet-Oroszországból még nem érkezett meg. Hivatalos körök azt hiszik, hogy a felhatalmazás késése miatt Krassin missziójának helyzete súlyosbodott. Lloyd George a parlamentben kijelentette, hogy az angol kormány nem ért egyet Wrangel tábornok offenzívájával.

MAGYARORSZAGOT MEGHIVTAK A DUNA KONFERENCIÁRA.

Budapest. A békeszerződés aláírása után lejárt a szövetségközi Duna-bizottság mandátuma és helyét nemzetközi Duna-bizottság foglalja el. Ebben az új, most már igazán nemzetközi Duna-bizottságban már a legyőzött országok is részt vesznek. A magyar kormányhoz most érkezett meg a nagykövetség konferenciájától a hivatalos meghívó a Duna-bizottságba. A nemzetközi Duna-bizottság első értekezlete június 17-én lesz Párisban. Ez az első alkalom, hogy a béke aláírásának következményeül Magyarország mint egyenrangú fél vesz részt a nemzetközi ügyek intézésére hivatott bizottságban. A tárgyalásokon állandó szakértőként Magyarországot Miklós Ödön velt államtitkár, Jármay Elmér miniszteri tanácsos és Wulf fregattkapitány fogják képviselni.

Páris. (J. S. I.) A „Temps“ közli Essad pasa memorandumát, amelyet röviddel halála előtt küldött be a párisi újságnak. Ebben Essad pasa az albán kérdést tárgyalja és a békekonferencia megtartását Albánia és Essad pasa irányában. Ebből kitűnik Essad pasa szerepe az európai konfliktusban és az, hogy a nagyhatalmak munkásságával szemben nem tanusítottak semmiféle elismerést.

Zola ismeretlen levelei.

A korábban sok tekintetben félreismert Zola Emilnek erkölcsi felfogása minden önvalomásából előtűnik, habár írásai ennek ellenkezőjét bizonyítják is. Leveleiben azt lehet mondani, törvényt ül saját maga és céljai felett és nem ringatja magát csalódásokban, önmagát is a legnagyobb kiméletlenséggel tárgyalja. Az igazság szörzálhasogató fanatikusának egy ilyen önvalomását megtaláljuk már ifjúkori barátaihoz írott korábbi leveleiben, akik közé Cézanne is tartozott. A későbbi időben Santen-Kolff német íróval közölte legintimebb irodalmi nézeteit, mint aki a legbuzgóbban fáradott abban az irányban, hogy Zolát Németországban megértsék. Abban a gyűjteményben, amely Berlinben legközelebb árverés alá kerül, Zola számos ismeretlen, de nagy értéket képviselő levele is van. Ezekben a levelekben az ő munkamódszeréről az őt mozgató ideákról és nézetekről ír, minden nagyobb munkájáról külön-külön és így fontos adatokat szolgáltat a költői alkotás pszichológiájához.

Ezek a levelek 1878—1895. esztendőkből valók, és valamennyin átvonul az ő nézeteinek, felfogásának és gondolatainak egysége. Igazolják ezekben a maga kritikai munkáját is.

Leveleiből néha egy, a befejezésért küzdőnek kétségbeesése beszél, aminek a L'oeuvre ben kifejezést is adott. Máskor meg azt kizsi, hogy a munka megemésztí az életét. „Csak fáradtsággal tudom magamat — panaszkodik egyik levelében — egy évben három hétre megszabadítani a munkától. Ez az oka annak,

MILLERAND JEGYZÉKE NÉMET-ORSZÁGHOZ.

Páris. Millerand új jegyzéket intézett a német kormányhoz, melyben kéri a versaillesi békeszerződés 205. pontjának szigorú betartását. E pont szerint Németországnak megbízható okmányokkal kell igazolnia a német hajóanyag elpusztítását.

RÖVID HIREK.

London. Csicserin népbiztos megengedte az Oroszországban lakó svédeknek, hogy elhagyhatják az Orosz birodalmat.

Pécs. A magyar nemzetgyűlésen tegnap elfogadták a lánckereskedelemre és árdragításra a botbüntetést.

Páris. Triesztben a rend teljesen helyreállott.

Berlin. A német parlament új ülészaka június 24-én nyílik meg.

HIRFK

Pardon Nagysád,

szabad egy percre! Legyen szives, köveszen bennünket fő a rendőrségre — szölköttek a minap a detektívek egy zöld plüss felöltőbe öltözött nőnek a cukrászdában. Az illető megszölkötött minden különösebb izgalom nélkül állott a rendőrség elé. Hol szerezte nagysád ezt a felső kabátot? — Különös kérdés — felelte a nő — vettem! Hol, kitől, készen vette vagy szövetből készíttette — faggatták tovább. A faggatásnak eleinte kevés az eredménye, de mikor a másik szobából előhívott uriember és tanui kijelentik, hogy az Önagyságán igen jól feszülő plüss felöltő ezelőtt még pár héttel dr. X. Y. becskereki orvos kocsitakarója volt, bevallotta az asszony, hogy igen, megmondja, ha kell őszintén, hogy a plüsst egy katonakinézésű embertől vette. — De drágán vettem, — higgyék el az urak — panaszkodott az asszony. Közben kigomboldik a kabát és ekkor újabb meglepetés.

miért nem hagyhatom el soha Franciaországot.”

Egy másik levelében a világ leglustább emberének mondja magát; a szorgalma nagyon kicsi. Minden alkalommal átéli azt a krízist, amit más ötvenen is átélnek, de ő arra törekszik, hogy ebből is haszna legyen az irodalomnak. Vannak hetei és hónapjai, amikor a benesében csak viharok és komorságok küzdenek egymással. „Ha leszegezem magamat egy témaéhoz, — írja — az egész világot bele szeretném abba vonni. De az a legnagyobb szerencsétlenségem, hogy kívánságaim sohasem találhatnak közmeignyugvára. Én mindent belefeleltetek a munkámba, de a mesterséges, az elképzelt szándékok realizálásának korlátolt lehetőségei a kétségbeesésbe hajtának. Rettenetes tortura nekem egy munkámnak a megszületése.”

A „Ventre de Paris“-ról 1885-ben így ír: „Elmondom ebben az egész ifjúságomat. Minden barátom benne van, sőt még magamat is belevontam.” Egy évvel később másik nagy munkáján, a „La terre“-en dolgozik. Legnagyobb ambíciója, hogy belevigye ebbe a földműves ember egész életét, munkáját, szerelmét és jövőjét. „Lesz elég erőm mindennek megvalósítására?” — írja levelében. A „La Béte humaine“-ben annak a gondolatnak akart kifejezést adni, hogy a tizenkilencedik század emberében még van valami a barlanglakóból, hogy még él valami bennünk őseinkből. Ezért akarta eleinte ezt a címet adni művének: „Visszatérés az atavizmushoz”. Semmi sem volt egyszerűbb ennek megválaszolásánál, de annál hosszadalmasabb és fáradtságosabb volt a milieu tanulmányozása. Egy egész telet kel-

Alatta pepita kockás, angolos szabásu ruha. A plaidem! — kiáltott föl az orvos! Ez is a kocsitakaróval együtt tűnt el annakidején! — Ezt is attól az embertől vettem, akitől a plüsstakarót — vallotta tovább a nő.

Az eltűnt holmikra az orvos leánya jött rá, aki azonnal felismerte a főutcán előtte sétáló ismeretlen nőt a hirtelen eltűnt zöld plüss kocsitakarót évek óta ismert egyéb külső jeleiről, dacára, hogy felöltővé avasztált időközben. A zöldkabátos nő a cukrászdába térvén be, az orvos leánya azonnal értesítette atyját és a rendőrséget.

A nő mentegette magát, hogy ő sajnálja, ő nem tudta, hogy milyen uton származott hozzá a két takaró. A rendőrség úgy egy kicsikét el is hitte neki. De csak egy kicsikét. Hiszen Istenkém, manapság könnyen megesik az ilyesmi a legjobb családokkal is. Óriási az anyagihiány, nagy a drágaság és öltözködni csak kell elvégre is. Legföljebb arra kell ügyelnünk, hogy a színét változtassuk meg „kéz“-alatt szerzett ruháinknak és lehetőleg ne itthon, hanem idegen helyen, fürdőben, mondjuk például a Lidón vagy Ostendében viseljük. ues.

Országos vásárok a környéken. Országos vásár lesz Bégaszentgyörgyön június 19. és 20-ikán. Torontálvásárhelyen június 18. és 19-ikén. Velika Kikindán június 19. és 20-ikén. Kulán június 20-ikán.

A törökbecsei sport-klub vasárnapi mérkőzése Bácsföldvárral: első félidő 1:0, második félidő 4:0 Törökbecse javára. Utána Törökbecse—Péterréve Óbecsével kombinálva, eredmény első félidő 0:2 második félidő 0:0 Törökbecse javára.

Elfogták a Hazai Malom zsáktolvajait. A Hazai Malom igazgatósága már régebben megfigyelte, hogy zsák- és ponyvakészletét ismeretlen tettesek állandóan megdézsmálják. Utóbb a tettesek annyira merészek lettek, hogy nemcsak zsákokat, ponyvákat, hanem már zsákolts lisztet és korpát is loptak. A lopások egyre ismétlődtek, úgy hogy a malom intőzősége teljesen tanácstalanul állott a lopásokkal szemben május 17-ikén azután föl jelen-

lett egy pusztán eltöltenie, hogy jegyzetekkel megterhelve térhessen haza és foghasson neki nagy munkájának.

A „Débacle“-ról 1891-ben így ír: „Követtem régi szokásomat. Bejártam mindazokat a helyeket, amelyekről írni akartam. Tanulmányoztam a viszonyokat és beszéltem mindenki-vel, akivel éppen alkalmam volt. Arról volt szó rám nézve, hogy megmondjam a leplezetlen igazságot arról a rettenetes katasztrófáról, amely pusztulással fenyegeti Franciaországot. Nagy megpróbáltatás volt ez részemről. Elsősorban is a saját büszkeségemet kellett legyőzöm. De amily mértékben elmélyedtem ezekben a borzalmasságokban, mindinkább tudatára ébredtem annak, hogy most mindent meg szabad mondanunk, a megújulásunkra irányuló rettenetes erőfeszítésünkben... Hiszem, hogy könyvem jogos, igaz és elfogadható lesz Franciaországra és szabadságára nézve... Leplezetlenül akartam feltárni szerencsétlenségünket. Ez a magatartás látszott nekem a legjobbnak és legokosabbnak. Nem akarok most arról a sikerről írni, amit a könyvem ígér. Nagyon boldog leszek, ha fáradozásaimat Franciaországban és Németországban igazsággal honorálják.”

Hasonló módon nyilatkozik a „Dr. Pascal“ című művéről is, és ez reá nézve befejezését jelenti Rougon Maquart hatalmas regénysorozatának, amely jóval túlnőtt az eredetileg tervezett kereteken.

Mindezek csak rövid kivonatok Zola intim leveleiből, de fonos és talán utolsó dokumentumok az igazság e nagy bajnokának lelki történetéhez.

tették a lopási eseteket a rendőrségen. A rendőrség által megindított nyomozás oda irányult, hogy a tetteseket csak a malom alkalmazottjai közt lehet keresni. Megfigyelésnek vetették alá a ki-bejáró munkásokat, különösen az éjjeli őröket és így sikerült is június 10-én a tetteseket Tikárt Antal, Kotormán János malommunkások és Gyuricsk Ádám éjjeli őr személyében kézrekeríteni. A tetteseknél megtartott házkutatásnál 50 zsákot talált a rendőrség, melyek mind a Hazai Malom tulajdonát képezik. A tettesek, akik teljes beismerésben vannak, azt vallották, hogy valahányszor Gyuricsk Ádám éjjeli őr volt szolgálatban, mindig szabadlopás volt, mert Gyuricsk olyankor maga is lopott. A lopás másképpen nem is volt keresztülvihető, csakis ha az éjjeli őr összejátsszik a tolvajokkal, mert az ő tudtán kívül észrevétel nélkül nem lehetett volna egész zsák lisztet kisempészni a malom telepéről. Gyuricsk Ádám, az elfogott éjjeli őr kihallgatásánál különben maga is beismerte már, hogy rovtomultu, mert ugyancsak egy lopásból kifolyólag évekkal ezelőtt 18 havi börtönre volt ítélve. A három tettest a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Nem lesz többé utazási igazolvány az állam területén belül. A főispáni hivatal 1603. szám alatt kelt rendeletével közli, hogy a belügyminiszterium B. B. B. osztálya 7134. sz. körrendeletével az utazási igazolványok kényszerét a belföldi forgalomban megszünteti. Az állam területén az utazás bárhova, nincsen többé igazolványhoz kötve és a rendőrség ilyen utazási igazolványokat nem fog többé kiadni. Utazásokról elegendő lesz, ha az utas esetleges igazolásnál magán- vagy hivatalos okmányokat mutat föl. A teljes biztonság okáért azonban mindenki kiválthat egy igazolási lapot (legitimációt), melyet a rendőrség díjtalanul állít ki hat-tizenkét havi érvényességgel.

A főispáni hivatal a rendeletet át fogja küldeni a rendőrségnek és így néhány nap múlva már Beeskereken sem kell igazolvány az utazáshoz.

A vasúti kocsik világitása. A zagrebi kereskedelmi és iparkamara beadvánnyal fordult a zagrebi vasutigazgatósághoz, amelyben kérte, hogy a személykocsikat világitásuk ki. A vasutigazgatóság válaszában kijelenti, hogy néhány nappal ezelőtt megindultak a kísérletek, hogy miként tudnának gázt termelni s minden valószínűség szerint rövid időn belül egyelőre a gyorsvonati kocsikat, később a többi kocsikat is világitani fogják.

Megindul a hajózás Hamburg és Amerika között. Hamburgból jelentik: A Hamburg-Amerika-Linie németországi igazgatósága New-Yorkból azt az értesítést kapta, hogy amerikai részről immár megtörténtek az összes előkészületek a hajójáratoknak olyan mértékben való megindítására, ahogy az a békében volt.

Krauss altábornagy Károly királyról. Krauss altábornagy Bécsben jelentet meg egy könyvet „Vereségünk okai” címmel, melyben többek között így nyilatkozik Károly királyról: „Egyéniségének alapjelleme vonása — írja Krauss tábornok — a szívósság hiánya; ezzel szemben az önfejtéssel határos személyes makacsság jellemezte. Cselekedeteiben és rendelkezéseiben lehetetlen volt vezetőgondolatot felismerni. Mindig csak a felszínen uszott s megelégedett játékos külsőségekkel, csak népszerűsége törekedett, nem pedig a népszerűsége. Hogy mennyire minden erkölcsi erő híjával volt, arra a legjobb példa, hogy mikor a Sixtus páрмаi herceghez a különbékeről írt levelét Clemenceau nyilvá-

nosságra hozta, a német császártól való féltelmében vonatát, melyen a német császárhoz utazott Spaaba, az állomástól egy pár kilométerre vissza akarta fordítani s csak nehezen tudta kísérete erről lebeszélni. S ilyen ember akaratára volt emberek millióinak élete, jóléte bizva.

Nagyherceg mint cipőkrémgyáros. Prágából jelentik: A hivatalos lap mai száma a bejegyzett cégek között a következő cégbegyegyzést közli: Nikalai Vlatkovic nagyherceg Hum hercegségéből fölvetette magát a bejegyzett cégek lajstromába. Nevezett engedélyt kapott cipőkrém, vazelin, szappan, gyertya, csokoládé, cukorkaárú és zsiradék előállítására.

Csehszlovák büntetőjogi reformok. A csehszlovák köztársaság törvényhozása széles terjedelemben megvalósította a feltételes elítélésnek és feltételes szabadlábrahelyezésnek rendszerét. Az intézmény megvalósítását különösen sürgőssé teszi az, hogy a súlyos pénzügyi viszonyok folytán a fegyintézetek fejlesztése lehetetlen, a feldarabolás a rendszert megbontotta s így a szabadságvesztés büntetése végrehajtásának káros következményei érezhetőbbek, mint bármikor. A cseh törvény lényegileg a magyarnak a továbbfejlesztése. Felfüggeszthetők a pénzbüntetések és az egy évig terjedő fogházbüntetés. Az ítélet felfüggesztésének feltételei is azonosak, de próbaidőt és ezalatt felügyeletet állapít meg a cseh törvény, amely haladást jelent abban is, hogy a feltételes ítéletet a próbaidő alatt csak bíróságnak, más hatóságoknak pedig csak akkor lehet tudomására hozni, ha az elítélt közhivatalért pályázik. A felfüggesztett ítélet végrehajtását nemcsak a próbaidő alatt elkövetett újabb bűncselekményért, hanem iszákos, tunya és erkölcstelen életmódért is el lehet rendelni. Igazi haladás az amerikai rendszernek behozatala lett volna: hogy t. i. a vádlottat feltételesen el sem ítélik, mert már az ítélet is megbélyegező. A feltételes szabadlábrahelyezés rendszere a magyar törvényt követi. Lényeges újítás az átmeneti büntető intézetek megvalósítása, melyekben az elítélt büntetése végén enyhébb felügyelet alatt szabadabban dolgozhat és így hozzászokhat a szabad élethez.

Ma és mindennap a Beneth-szálloda helyiségeiben hangversenyez Rada Sándor ismert cigányprimás zenekarával.

Tőzsde. Budapest, június 16. Érték koronában. Napoleondor 582-560, Font 630-645, Dollár 160, Francia frank 1280, Marka 471, Rubel 285, Lei 381, Cseh kor. 378, Lewa 330, Dinar 715-725.

Beograd, június 17. Érték dinárban. Marka 58, Dollár 18, Font 70, Frank 145, Lira 116. Devizák: Wien 14¹/₄, Prága 54, Svájc 336

A hadikölesönök sorsa. A ljubljani „Hadikölesönérdekeltség” azt a hírt kapta Beogradból, hogy a pénzügyminiszter legközelebbi rendeletét boesájt ki a Jugoszlávia területén lévő hadikölesönkötvények összeírására és lebélyegzésére. A kötvényeket összeírják, lebélyegzik és a saintgermaniai békekonferencia rendelete értelmében kivonják a forgalomból. A saintgermaniai béke, amely ránk nézve kötelező s a ratifikálás után jogerőre emelkedik előírja, hogy a hadikölesönöket két hónapon belül le kell bélyegezni és a forgalomból kivonni.

• • •

Az angol birodalom.

Amerikai lapok érdekes statisztikai adatokat közölnek az angol birodalomra vonatkozólag. Az angol birodalom összterülete a háboru előtt 13,153.712 négyzetmérföld volt (a háboru előtti orosz birodalom területe 8,647,637, Franciaországé a gyarmatokkal együtt 4,983.086, az Egyesült-Államoké pedig 3,743.602 négyzetmérföld.) A háboruban Anglia szerzett 1,607.200 négyzetmérföldnyi területet 27,340.000 lakossal. Anglia területe gyarmataival kb. a világ lakosságának felét uralja. Az angol kereskedelmi tengerészet vesztesége a háboru folyamán 2479 hajó 7,750.000 tonnatartalommal és mégis az angol kereskedelmi tengerészet ma öt százalékkal nagyobb tonnatartalommal rendelkezik, mint a háboru előtt. Ezenfelül az angol admirális mintegy 100 megtorpedózott hajót szándékozik a tengerből kiemelteni, a melyek Anglia közelében sülyedtek el. Az angol hajóépítőkhöz 870 hajó építése folyik 3,254.000 tonnatartalommal, ezzel szemben az Egyesült-Államokban ezidő szerint 647 hajó építésén dolgoznak 2 millió 966.000 tonnával. A földkerekség egyéb hajóépítő telepei 1,649.000 tonnatartalom elkészítésén dolgoznak. Az angol kereskedelem gyorsan kiheverte a háboru veszteségeit. Az angol árukvitel jelentékenyen nőtt. Említésre méltó körülmény az, hogy Anglia kezeibe kerül a széntermelés leg nagyobb része. Ma a világ kőszéntermelésének 66 százaléka Amerika kezeiben van, de Anglia reméli, hogy az amerikai petróleumforrások 100 év múlva kimerülnek s akkor automatikusan Anglia kerül az első helyre, mint amely biztosította a maga uralmának mindazokat a területeket, amelyek petróleumban gazdagok, kivéve egyes mexikói forrásokat, amelyek még Amerika birtokában vannak.

A „Beeskereki Futár”, Rehorovszky Jenő heti riportlapja holnap, szombaton újra érdekes tartalma lesz. A cikkek címeiből főleglájuk a következőket: Látogatás dr. Deák Vidor cipészüzletében. (A volt rendőrkapitány mint szuszter. — Temesvári tudósítás. — Bukovác István két-féle árai. — Tízezer dinár humoros története. — A „Futár” pöre. — A betevő a bankkorlát előtt. Irta dr. Fregoli Vendel. — Apró riportok. (Az utolsó orosz kultuszminiszter Beeskereken. — Ingujiban a „Rózsá”-ban.) — Két tejas pohárban. — Cifra vers. — Egy hét története. — Lelki masszáz. — A Gorilla unokája. Fantasztikus regény a beeskereki élet rejtelmeiből. Irják: Pofa Mór és dr. Fregoli. Első fejezet: Éjjeli kirándulás a Bégán. — Csodabogarak, szerkesztői üzenetek stb. A lap ára a régi: 4 korona.

1189 Vas-hordókat

veszünk minden mennyiségben

Lukács és Társai Rt.

szeszgyár
Vel. Beeskerek.
Telefon 151. Telefon 151.

Zománc-edény, 1186

gömb-, négyszög-
abroncs- és kerék-
sinvas (30-33 és
36 os szortirozás),
török és magyar
kaszák nagyban
a legolcsóbb napiáron

Vermes és Gerő cégnél
Novisad - Ujvidék,
Petöfi-u. 66. Telefon 392.

Torontálvármegye alispánjától.
A beogradi földművelés és vízügyi min. megbízásából.
8524—1920. szám. 1152

Pályázati hirdetés.

A törvényhatósági állami főállatorvosi állás megüresedvén, Torontálvármegye alispánja felhívja azon okleveles állatorvosokat, kik az 1888 évi VII. t. c. 303. §. előírt képzettséggel rendelkeznek, hogy ezen állás elnyerése iránt kérvényüket az oklevél másolata és az eddigi működésüket igazoló okmányokkal, a földművelésügyi miniszteriumhoz címezve, 1920. évi június hó 25-ig a vármegyei alispáni hivatalhoz adják be.

Megjegyzendő, hogy a szerb nyelvnek szóban és írásban való bírása megkívántatik.

Veliki Beeskerek, 1920. évi június hó 11-én.
Dr. Mihajlovity, alispán.

8589—1920. szám. 1195

Hirdetés.

A Péter király és Sándor trónörökös kaszárnnyák épületén eszközlendő **üveges, asztalos és lakatos munkákra** pályázatot hirdetek.

Mindazok, akik hajlandók volnának ezen javítási munkákat elvállalni, írásbeli ajánlatukat nyújtsák be 1920 június 28-ig a városi tanácshoz.

Veliki Beeskerek, 1920 június hó 16-án.

Gyurica Berberszki, polgármester.

Torontálvármegye alispánjától.
A beogradi földművelés és vízügyi min. megbízásából.
8524—1920. sz. 1151

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye alispánja felhívja azon okleveles állatorvosokat, kik az üresedésben levő, vagy helyettes által betöltött **járásai állami állatorvosi állásokra** pályáznak, hogy a földművelés és vízügyi miniszteriumhoz oklevél másolatával és az eddigi működést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1920. évi június hó 25-ig a vármegyei alispáni hivatalhoz adják be. Betöltésre kerül: 1. a veliki beeskereki, 2. az antalfalvai, 3. a szerbittebei, 4. a kovini, 5. a zichfalvai és 6. a pancsovai járási állami állatorvosi állás.

Veliki Beeskerek, 1920. évi június hó 11-én.

Dr. Mihajlovity, alispán.

Polgármesteri hivatal Veliki Beeskerek.
7470—1920. sz. 1205

Hirdetés.

A S. H. S. királyság belügyminiszteriuma: B. B. B. osztálya. 6000—1920. sz. Beograd. —
Tárgy: **Alattvalóink magánjogi szerződéseinek a német alattvalókkal.** A nemzetközi szerződéseket elintéző osztály f. é. május hó 4-én 707. sz. a. kelt értesítése. Alattvalóink érdekei Németországban a gazdasági klauzulák tekintetében.

A bejelentési határidő alattvalóinknak a német alattvalókkal kötött ama magánjogi szerződéseknél, melyeknek joghatályát fentartani kívánják, f. é. április 30-án járt le. Ezért ezen osztály f. é. március hó 24-én 513. sz. a. kelt értesítése alapján felhívták az összes alattvalóink, hogy az említett szerződések joghatályának fentartása érdekében a kellő okmányokkal ehhez az osztályhoz forduljanak. Ezennel értesítetnek az érdekeltek, hogy a bejelentés határideje meghosszabbított.

Veliki Beeskerek, 1920 június 12.

Berberszki s. k., polgármester.

Egy tizenkét lóerős Kállai-féle

benzinmotor

valamint 2 tengerimorzsoló erőhajtásra, eladó. 1187

Lippert Gáspár géplakatos, Zombolya

Jó hírnevű 1167
fűszer- és vegyeskereskedés
esetleg házzal együtt eladó
Cim a kiadóhivatalban.

Enyv, terpentín, firnisz,
ecetsav 80%, zinkweiss I. (korona) és festékárut legolcsóbban ajánl:
1183
Weiterschan János, Veliki Beeskerek.

Számtartó és főmolnár
azonnali belépésre kerestetik.
Ajánlatok
PAJZS GYULA gazdasága BOCSÁR
címre intézendők. 1182

Elsőrendű
**Diesel-olajat,
gép-olajat,
hengerolajat**

azonnal szállíthat: 1030

**Jugoslavenska Industrija
Motora D. D., Zagreb,
Sudnička ulica 5.
Sürgöncim: „Jim“ Zagreb.**

Egy helybeli nagy iparvállalat
irodaszolgát
keres. 1207
Cim a kiadóhivatalban.

Kávéházban, vendéglőben kérjük a
„TORONTÁL“-t

Garantált tiszta, 80 fokos Guttman-féle beliscei

ECETSAV,

valamint Schnabel féle valódi

Club-papir 844

100/100, minden mennyiségben kapható a

Szerb Szövetkezeti bank r-t. fiókjánál

Veliki Beeskereken, Páris-szálloda. Telefon 47. sz.

Elemi iskolai tanítónő a nyári szünidő alatt 1100
magyar és német nyelven
tanítást vállal.
Cim a kiadóhivatalban.

Cséplőgépekhez kiválóan alkalmas, legfinomabb
GÉPOLAJ

kapható a 1204

Nagybeeskereki Tengeri-feldolgozó és Olajgyár
Részvénytársaságnál
Veliki Beeskereken.

**FŐMOLNÁRI
állást keres**

elsőrendű szakértő mielőbbi belépésre. Esetleg társulna olyan helyre, ahol szakavatott ismeretre reflektálnak. Szíves megkereséseket üzem és fizetés megjelöléssel kér

1166

Szabó főmolnár.
Guttman-malom,
VELIKI BEESKEREK

HIRDESSEN
a „Torontál“ba
TELEFON-SZÁM 21.

Hivatalnoknőt

keresünk, aki magyar-német gyorsírást és gépirást perfekt tud. Írásbeli ajánlatokat kér

Steinitzer-cég. 1197

Házeladás.

A Milicsina (Bakics) u. 18 sz. a. ház, amelyben egy 4 szobás lakás mellék-helyiségekkel van, szabadkézből eladó Bővebbet ugyanott a d. e. órákban.

Megvételre keresünk
1/2 HP váltakozó áramu
villanymotort.

Cim a kiadóhivatalban. 879

ARI
eres
erő mi-
Eset-
olyan
zakava-
reflektál-
gkerek-
fizetés
kér
1166
molnár.
alom.
KEREK
ndü
tfa
potban.
rovi és
deszka,
rinhiai
alosáru
etben)
vagon,
s szállit-
Osijeken
kinthető
GYULA
lónél
a-utca 10.
nc-
1186
egyszög-
kerék-
33 és
tirozás),
magyar
nagyban
napiaíron
ró cégnél
Djvidék,
lefon 392.
eskedők.
és pénz-
méné!!
polaj, To-
é p z s i r,
apagyfém,
mlemez,
olajozó-
lást mű-
sírők és
kí cik-
stráng,
rhakótél,
gyertyák
táromról
lithatók.
és
részek
tömlők,
telep- és
gummi-
gép- és
nagybani
bírása
Béla
Öbecse.
1092